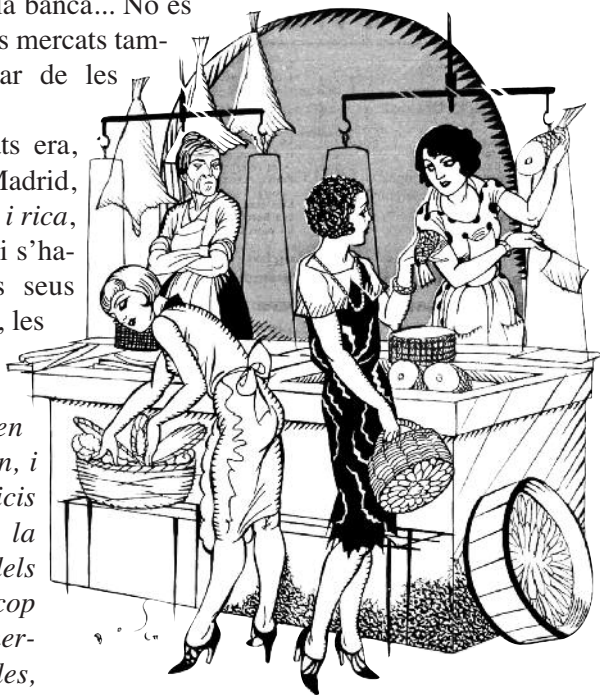

Antònia Morral, reina de la Boqueria

Entre altres prodigis, l'Exposició Internacional de Barcelona, celebrada els anys 1929 i 1930, portà una febrada pels concursos de bellesa femenina. A l'emparedat del certamen, va ser escollida la reina de les modistes, la de les mecanògrafes, la de la nit, la de la banca... No és d'estranyar, doncs, que els mercats també haguessin de disposar de les seves reines particulars.

La gent dels mercats era, en paraules de Francesc Madrid, *alegre, riallera, divertida i rica*, gent que havia prosperat i s'havia afinat respecte dels seus avantpassats. L'any 1930, les modernes venedores de mercat *saben vestir i vesteixen bé; no es volen engreixar per res del món, i fins arriben a fer exercicis terribles per a servir la línia; coneixen el to dels perfums de selecció i un cop han deixat la taula del mercat, passen per les Rambles, amb el mateix aire que una senyoreta del carrer de Claris o Llúria.*

Magnífica il·lustració de Ferran Bosch, que recull la gran novetat de 1930 als mercats: el bacallà fresc.

Antònia Morral

Decidits a lluir, cadascun dels mercats municipals de Barcelona elegí la seva venedora més bonica, la més elegant i encisadora, que hauria de competir amb totes les altres per a ser proclamada *reina de les reines dels mercats*, títol cobejat que mobilitzà els màxims esforços dels professionals del ram.

La data quedà fixada per a diumenge 1 de juny de 1930, diada dels mercats de Barcelona programada dins dels actes de l'Exposició. La jornada començà a les quatre de la tarda, hora en què es posà en marxa una fastuosa cavalcada, presentada com a cosa mai vista. Amb punt de partida a l'avinguda del Marquès de Comilles, a Montjuïc, la desfilada transità per l'avinguda de Maria Cristina, on foren instal·lades magnífiques tribunes, Gran Via, plaça de Catalunya, Rambla, carrer de Ferran, plaça de Sant Jaume, carrers de Jaume I i de la Princesa, passeigs de la Indústria i de Pujadas, per concloure davant l'entrada principal del parc de la Ciutadella. Durant el recorregut, una gentada entusiasta presencià el pas de la comitiva, encapçalada per la guàrdia urbana a cavall, amb uniforme de gala, i amenitzada per diverses bandes militars. El plat fort, però, eren les carrosses, artísticament decorades, on viatjaven, envoltades de les seves dames, les reines dels mercats barcelonins, per aquest ordre: Encants, Barceloneta, Sagrera, Horta, Galvany, Sant Andreu, Sarrià, Clot, Poblenou, Abaceria Central, Santa Caterina, Sants, *Porvenir*, Llibertat, Sant Antoni, la Concepció, Central del Peix i Central de Fruita. Tancava el seguici la reina del mercat de Sant Josep o de la Boqueria, el més antic i popular de Barcelona: la bacallanera de divuit anys Antònia Morral i Moragas.

Una a una, amb posat cerimonial i carregades d'emoció, les reines van dipositar rams de flors al peu del monument a Francesc de Paula Rius i Taulet, l'alcalde que havia liderat la celebració de l'Exposició Universal de 1888. Posteriorment, fou engegat un magnífic castell de focs artificials i, tot seguit, tothom es traslladà al Palau Nacional de Montjuïc, on a les deu del vespre s'inicià un ball de gala. La cerimònia, presidida pel rei Alfons XIII i l'alcalde de Barcelona, el comte de Güell, havia de concloure amb l'esperada proclamació de la reina de les reines. A les dotze en punt, al compàs d'una airosa marxa, s'inicià la desfilada de les aspirants, elegantment vestides, fins a ocupar el lloc que els era reservat. Enmig, el tron, encara buit, era disposat per acollir la noia elegida.

Tothom donava per segur que la triomfadora seria Antònia Morral, la reina de la Boqueria, però el jurat es decantà, per la míni-

ma diferència de vots, per Dolors Capdevila i Pons, representant del mercat d'Horta. L'escàndol fou enorme i mentre la guanyadora ballava un vals amb l'alcalde, els venedors de la Boqueria elevaven el to de les protestes. Argüien tracte de favor, trampes i pressions per privar la seva reina de regnar damunt les altres i la indignació anà a més en saber, l'endemà, que el primer premi del concurs de carrosses havia correspost al mercat Central del Peix, mentre la Boqueria, que havia presentat cinc magnífiques carrosses, quatre cotxes i una vistosa comparsa, fou relegada al tercer lloc.

La controvèrsia encara era ben viva quinze dies després, el 15 de juny, quan Josep Canudes, promotor incansable de l'aviació catalana, tingué el gest de convidar les reines a volar damunt la ciutat. D'aquesta manera, l'aeròdrom s'omplí de belleses joves i eixerides, nervioses davant l'imminent bateig de l'aire. En presència d'una gentada imponent, els avions s'enlairaren successivament carregats de noies que, en baixar, hagueren de reconèixer que l'experiència no havia estat l'heroïcitat prevista, sinó un passeig tranquil i plaent. Dolors Capdevila aparegué a totes les publicacions, fotografiada al peu de l'avió, amb un elegant vestit negre i collaret de perles, amb un somriure franc i discret, com mostra la fotografia superior.

La veritable protagonista, però, seria la derrotada, Antònia Morral, mentre la pobre Lola, assetjada per la premsa, gairebé plorosa, hi feia front com podia. Un redactor de la revista il·lustrada *Estampa* l'anà a cercar al mercat d'Horta i pogué sentir com una venedora veïna l'aconsellava: *No parlis amb aquest de l'Estampa. Ni amb cap. Sortiràs als diaris com les lladres.*

Antònia, en canvi, encoratjada per les seves companyes i animada per la seva mare, atengué tots els periodistes que s'hi van atansar. Els venedors i, espe-

Dolors Capdevila, reina de les reines dels mercats.

cialment, les venedores de la Boqueria, mostraven l'orgull de l'honor ferit, encara que la noia, bonica i tímida a parts iguals, es mostrava cauta i recatada. El periodista Jordi Valls, redactor del setmanari *Imatges*, la trobà a la parada familiar de bacallà, encara que ella s'ocupava preferentment d'una d'olives de la qual també n'eren propietaris els Morral. La podem veure a la fotografia, amb les mans a la pica, acompanyada d'una de les seves dames d'honor, Maria Moré, amb la mà a la butxaca. Valls li arrencà unes quantes fotografies i unes declaracions sobre el resultat del concurs:

Veurà; no m'ho faci dir, que no m'està bé. Quan varen concedir-me el segon lloc, és que devia estar ben a punt de què em concedissin el primer, si no hagués hagut raons més o menys poderoses per a elegir-ne una altra. El que li puc assegurar, és que els meus electors de la Boqueria, varen sentir-se defraudats.

La fama d'Antònia Morral fou breu però intensa i donà més a parlar del que ella mateixa hauria volgut.